

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

L J U B L J A N A

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	23 -10- 2012
Šifra:	411-01/12-52/1
Povezava:	
EPA:	734-VI
Sign. zn.:	
Kratika:	

EVA: 2012-1611-0169

Številka: 00712-65/2012/6

Datum: 23. 10. 2012

Vlada Republike Slovenije je na 36. dopisni seji dne 23. 10. 2012 določila besedilo:

– Predloga zakona o dopolnitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ,

ki vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 142. člena poslovnika Državnega zbora po skrajšanem postopku.

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o dopolnitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevno spremembo in zajema le dopolnitev enega člena.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena poslovnika Vlade Republike Slovenije in na podlagi 235. člena poslovnika Državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Janez Šušteršič, minister za finance,
- mag. Andrej Vizjak, minister za delo, družino in socialne zadeve,
- Patricia Čular, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve,
- Aleš Živkovič, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- dr. Dejan Krušec, državni sekretar, Ministrstvo za finance.

Dr. Božo PREDALIČ
GENERALNI SEKRETAR

PRILOGA: 1

PREDLOG
SKRAJŠANI POSTOPEK
EVA 2012-1611-0169

ZAKON
O DOPOLNITVI ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

- ocena stanja na področju urejanja,

Po podatkih ZPIZ je med upokojenci, ki se jim v skladu s 143. členom ZUJF pokojnine znižajo, velik delež tistih, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ (ok. 8000 upravičencev). Kljub temu, da so bili za pokojnine oziroma dele pokojnin omenjene skupine upravičencev plačani prispevki v splošne republiške sklade pokojninskega in invalidskega zavarovanja, iz česar izhaja, da je bila omenjena kategorija zavarovancev dejansko vključena v obvezno pokojninsko zavarovanje in je tudi plačevala prispevke, so bili te upravičenci deležni negativne uskladitve skladno s 143. členom ZUJF. Hkrati z navedenim pa je potrebno poudariti, da je bila obveznost pokritja razlike prevzeta s posameznimi socialnimi sporazumi, sklenjenimi z ostalimi državami bivše SFRJ.

- - navedba predpisov, ki urejajo to področje,
- Zakonu za uravnoteženje javnih financ (Ur.l. RS, št. 40/2012).
 - podatki o rezultatih spremljanja izvajanja obstoječega predpisa (predstavitev ciljev, ki jih je predpis zasledoval, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je narejena ocena doseženih ciljev, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi),
 - /
 - poglobljeni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost in obseg, vzrok za nastanek problema),
-

Po podatkih ZPIZ je med upokojenci, ki se jim v skladu s 143. členom ZUJF pokojnine znižajo, velik delež tistih, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ (ok. 8000 upravičencev). Razlog za dopolnitev izjem je v tem, da so bili za omenjene pokojnine oziroma dele pokojnin plačani prispevki v splošne republiške sklade pokojninskega in invalidskega zavarovanja, iz česar izhaja, da je bila omenjena kategorija zavarovancev dejansko vključena v obvezno pokojninsko zavarovanje in tudi plačevala prispevke. Obveznost pokritja razlike pa je bila prevzeta s posameznimi socialnimi sporazumi, sklenjenimi z ostalimi državami bivše SFRJ.

- - na kakšen način so bili problemi ugotovljeni,
 - Na podlagi podatkov, ki jih pripravlja Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.
 - predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja,
 - /
 - mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja,

- /
- odločbe Ustavnega sodišča, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev,
- /
- odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev,
- /
- razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi obstoječega predpisa.

Po podatkih ZPIZ je med upokojenci, ki se jim v skladu s 143. členom ZUJF pokojnine znižajo, velik delež tistih, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ (ok. 8000 upravičencev). Kljub temu, da so bili za pokojnine oziroma dele pokojnin omenjene skupine upravičencev plačani prispevki v splošne republiške sklade pokojninskega in invalidskega zavarovanja, iz česar izhaja, da je bila omenjena kategorija zavarovancev dejansko vključena v obvezno pokojninsko zavarovanje in je tudi plačevala prispevke, so bili te upravičenci deležni negativne uskladitve skladno s 143. členom ZUJF. Hkrati z navedenim pa je potrebno poudariti, da je bila obveznost pokritja razlike prevzeta s posameznimi socialnimi sporazumi, sklenjenimi z ostalimi državami bivše SFRJ.

Razlog za dopolnitev izjem je v tem, da so bili za omenjene pokojnine oziroma dele pokojnin plačani prispevki v splošne republiške sklade pokojninskega in invalidskega zavarovanja, iz česar izhaja, da je bila omenjena kategorija zavarovancev dejansko vključena v obvezno pokojninsko zavarovanje in tudi plačevala prispevke. Obveznost pokritja razlike pa je bila prevzeta s posameznimi socialnimi sporazumi, sklenjenimi z ostalimi državami bivše SFRJ.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj predloga spremembe zakona je povrnitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji za upravičence do dela pokojnine za upoštevanje obdobja do 31.3.1992 pri drugih nosilcih zavarovanja v nekdanji SFRJ in izvrševanje teh pravic v skladu z 232. členom ZPIZ-1.

2.2 Načela

Predlog spremembe zakona zasleduje načelo enakopravnosti oziroma enakega obravnavanja upravičencev, ki so za svoja upravičenja plačevali prispevke v bivše republiške sklade in bili v tem času vključeni v obvezno pokojninsko zavarovanje.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- konkreten opis predlaganih rešitev,

S spremembo Zakona za uravnoteženje javnih financ se v petem odstavku 143. člena določi novo izjemo, pri kateri se pokojnine ne bodo negativno uskladile, navkljub temu, da nimajo podlage v vplačanih prispevkih in da sredstva zanje zagotavlja Republika Slovenija na podlagi 232. člena ZPIZ-1.

- variantne rešitve, ki so bile proučevane, in argumenti za predlagano rešitev

- /.

b) Način reševanja:

- vprašanja, ki se bodo reševala s predlaganim zakonom,
 - /
- vprašanja, ki jih bodo urejali izvršilni predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati,
 - /
- vprašanja, ki se bodo reševala na drug način in kako (npr. kolektivne pogodbe),
 - /
 -
- vprašanja, na katera ni mogoče poseči s predpisi,
 - /
 -
- vprašanja, ki naj bi bila deregulirana (ni več potrebe po regulaciji),
 - /
 -
- vprašanja, ki se bodo reševala s predpisi, za katera je bilo poprej opravljeno eksperimentiranje in testiranje zaradi ugotovitve primernosti ukrepanja
 - /.
 -

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- z obstoječim pravnim redom (veljavno zakonodajo),
 - /
 -
- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo,
 - /
 -
- predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati.

č) Usklajenost predloga predpisa:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi,
 - /
-
- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj),
 - /
 -
- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so podali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti)
 - /.

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

/

•

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- ocena finančnih sredstev za državni proračun,
 - S predlagano novelo ZUJF s katero se zagotavlja izplačevanje upravičencem do dela pokojnin za upoštevane obdobja 31.3.1992 pri drugih nosilcih zavarovanja nekdanje SFRJ v višini kot jim je pripadal pred 1.5.2012 se bodo povečali odhodki iz naslova Obveznosti države do ZPIZ-a, in sicer v višini okoli 7,6 milijona eurov letno, in sicer od leta 2013 naprej.
-
- ocena drugih javno finančnih sredstev,
 - Sprejem predlagane novele ZUJF ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva.
 - predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna,
 - Sprejem predlagane novele ZUJF ne vpliva na višino prihodkov državnega proračuna.
 - predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva,
 - Sprejem predlagane novele ZUJF ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva.
 - predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva,
 - Sprejem predlagane novele ZUJF ne bo vplival na prihranek za državni proračun.
 - sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poročila),
- /
- v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena na proračunski postavki MF, 4760 .

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

- sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu v okviru naslednjih proračunskih postavk 4760, katere nosilec je Ministrstvo za finance.
-

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Sistem usklajevanja pokojnin

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Pomemben ukrep, ki zagotavlja finančno vzdržnost pokojninskega sistema (tj. onemogoča hitro rast pokojninskih izdatkov), je sistem usklajevanja pokojnin. Kot je razbrati iz spodnje tabele, so države, ki še vedno usklajujejo pokojnine z rastjo plač, zelo maloštevilne. Tudi v Sloveniji naj bi se v skladu s predlogom zakona pokojnine usklajevale tako, da je rast pokojnin določena na osnovi 50 % rasti plač in 50 % rasti cen – t.i. švicarska formula. Kot je razvidno iz tabele, imata takšen način usklajevanja pokojnin Bolgarija in Slovaška. V času gospodarske krize, tj. od leta 2008 dalje, nekatere države niso usklajevale pokojnin.

Država članica	Način usklajevanja pokojnin
Avstrija	Rast cen
Bolgarija	Švicarska formula
Češka republika	Rast cen + 1/3 rasti plač
Francija	Indeks cen življenjskih stroškov
Litva	Ni natančno določeno
Madžarska	Usklajevanje odvisno od rasti BDP Do leta 2009 so za usklajevanje uporabljali švicarsko formulo, od leta 2010 pa se bo švicarska formula uporabljala le, če bo rast BDP večja od 5 % letno. Za nižje rasti BDP bo relativna utež rasti cen višja: tako bo npr. za rast BDP pod 3% usklajevanje pokojnin osnovano izključno na osnovi rasti cen.
Nemčija	glede na rast plač in prispevnih stopenj
Portugalska	Usklajevanje odvisno od rasti BDP
Poljska	80% rast cen + 20% rast plač Relativna utež cen je večja kot pri švicarski formuli.
Romunija	Ni natančno določenega sistema usklajevanja. Gre za nestabilen sistem usklajevanja, kjer je rast pokojnin določena enkrat letno v dovoljenem intervalu vrednosti pokojninske točke.
Slovaška	Švicarska formula
Španija	Rast cen
Švedska	Rast cen
Velika Britanija	Rast cen

V času krize je večina evropskih držav znižala pokojnine oziroma omejila njihov rast.

AVSTRIJA

Kar se tiče usklajevanja pokojnin z inflacijo, naj bi zvišanje pokojnin pokrilo vsaj stopnjo inflacije, kar pomeni zvišanje v višini 1% leta 2013 in 0,8% leta 2014. V letošnjem letu do uskladitve ne bo prišlo, kar naj bi pomenilo prihranek v višini 2,56 milijard €.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

- **6.1 Administrativne in druge posledice**
- **a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:**
 - razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel,
 -
 - ukinitve postopka ali odprava administrativnih bremen,
 -
 - spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti oziroma obveznosti,
 -

- podatki oziroma dokumenti, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti in način pridobivanja,
-
- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov,
-
- ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nove kadre, ali so izvajalci primerno usposobljeni ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva,
-
- ali bo ukinitvev postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev;
-
- Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- dokumentacija, ki jo je stranka dolžna predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov,
- /
- stroški, ki jih bo imela stranka ali razbremenitev stranke,
- /
- čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo
- /.
- **6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike**
- /
-
- **6.3 Presoja posledic na gospodarstvo**
- /.
- **6.4 Presoja posledic na socialnem področju**
-
- /
-
- **6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja**
- /
- **6.6 Izvajanje sprejetega predpisa**
- /
- **6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona**
- /

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu za uravnoteženje javnih financ (Ur.l. RS, št. 40/2012) se v petem dostavku 143. člena za prvo alinejo doda nova alineja, ki se glasi:

»- upravičence do dela pokojnine za upoštevanje obdobja pokojninske dobe do 31.3.1992 pri nosilcih zavarovanja v drugih republikah nekdanje SFRJ;«.

Končna določba

2. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2013.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Z dopolnitvijo petega odstavka 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Ur. l. RS, št. 40/2012, v nadaljevanju: ZUJF) se vsem upravičencem do dela pokojnine za upoštevanje obdobja pokojninske dobe do 31.3.1992 pri nosilcih zavarovanja v drugih republikah nekdanje SFRJ zagotovi od 1. 1. 2013 dalje izplačilo pokojnin v višini, kot so jim bile priznane z odločbami, izdanimi pred 1.6.2012. S takšno dopolnitvijo zakona za navedene upravičence preneha veljati začasni ukrep, določen v 143. členu ZUJF.

K 2. členu

Uporaba predlagane rešitve je prestavljena na 1.1.2013.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

143. člen

(uskklajevanje pokojnin in drugih nadomestil ter prejemkov)

(1) Pokojnine in drugi prejemki, priznani na podlagi pravic iz 4. in 431. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08 – ZVarDod, 38/10 – ZUKN, 61/10 – ZSVarPre, 79/10 – ZPKDPIZ, 94/11 – odločba US in 105/11 – odločba US; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1), ter osnove, ki se usklajujejo na podlagi ZPIZ-1, se, ne glede na določbe 150.a in 150.b člena ZPIZ-1, do 31. decembra 2012 ne uskladijo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se pokojnine, za katerih izplačilo zagotavlja Republika Slovenija sredstva iz državnega proračuna, v skladu z 232. členom ZPIZ-1, ki na dan pred uveljavitvijo tega zakona oziroma ob uveljavitvi pravice presegajo znesek 622,00 eurov, s prvim dnevom naslednjega meseca po uveljavitvi tega zakona oziroma pravice uskladijo tako, da se zmanjšajo za:

- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 100 eurov, če znaša pokojnina do 777,50 eurov, pri čemer pa pokojnina ne more znašati manj kot 622,00 eurov;
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 150 eurov, če znaša pokojnina do 933,00 eurov;
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 200 eurov, če znaša pokojnina do 1.088,50 eurov;
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 250 eurov, če znaša pokojnina do 1.244,00 eurov;
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 300 eurov, če znaša pokojnina do 1.450,00 eurov
- celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar največ do 350 eurov, če znaša pokojnina nad 1.450,00 eurov.

(3) Če pokojnina, usklajena po prejšnjem odstavku, presega znesek 1.450,00 eurov, se dodatno uskladi tako, da se zmanjša za celoten znesek, ki je obveznost državnega proračuna, vendar ne pod znesek 1.450,00 eurov.

(4) Če se po uveljavitvi tega zakona spremeni delež sredstev, ki jih za izplačilo pokojnine iz drugega odstavka tega člena zagotavlja Republika Slovenija iz državnega proračuna, se pokojnina od prvega dne naslednjega meseca po nastali spremembi proračuna in uskladi na način, določen v drugem odstavku tega člena, če so zanj še izpolnjeni pogoji, sicer pa izplačuje v pripadajoči višini.

(5) Določbe drugega do četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo za pokojnine, za katere zagotavlja Republika Slovenija del oziroma celoten del sredstev iz državnega proračuna v skladu z 232. členom ZPIZ-1, in sicer za:

- pokojnine pripadnikov Teritorialne obrambe Republike Slovenije, policistov, operativnih delavcev kriminalistične in obveščevalno varnostne službe, oboroženih pripadnikov narodne zaščite ter pripadnikov enot za zveze Republike in občin, ki so v vojaški agresiji na Republiko Slovenijo v času od 26. 6. do 18. 7. 1991 opravljali dolžnosti pri obrambi Republike Slovenije;
- pokojnine žrtev dachavskih procesov;
- pokojnine delavcev pri proizvodnji ter predelavi azbesta;
- dele pokojnin, ki so bili priznani ob upoštevanju obdobj iz 189. člena ZPIZ-1;
- dele pokojnin, ki so bili priznani ob upoštevanju obdobj, prebitih v invalidskih podjetjih, za katere po 226. členu ZPIZ-1 niso bili plačani prispevki;
- dele pokojnin, ki so bili priznani ob upoštevanju obdobj pokojninske dobe iz četrtega odstavka iz 193. in 201. člena ZPIZ-1;
- dele pokojnin, ki so bili priznani ob upoštevanju obdobj iz 54., 55. oziroma 56. člena ZPIZ-1.

(6) V obdobju od uveljavitve tega zakona do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka družbenega bruto proizvoda, se letni dodatek iz 136.b člena ZPIZ-1 izplačuje v naslednjih zneskih:

- uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku do 414 eurov, se letni dodatek izplača v višini 367,95 eurov;
- uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 414,01 eurov do 518 eurov, se letni dodatek izplača v višini 223,56 eurov;

- užívalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 518,01 eurov do 622 eurov, se letni dodatek izplača v višini 166 eurov;
- užívalcem nadomestil iz tretje alineje prvega odstavka 136.b člena ZPIZ-1, ki prejemajo nadomestilo v znesku do 622 eurov, se letni dodatek izplača v višini 166 eurov;
- užívalcem pokojnin in nadomestil iz invalidskega zavarovanja iz druge in tretje alineje prvega odstavka 136.b člena ZPIZ-1, katerih pokojnina oziroma nadomestilo v mesecu izplačila letnega dodatka presega 622,00 eurov se letni dodatek ne izplača.

V. PRILOGE